

SROVNÁNÍ ÚVĚROVÝCH PORTFOLIÍ ZEMÍ EU

ČESKO PATŘÍ NA EVROPSKOU ŠPICI

- » Nízký objem problémových úvěrů a jejich vysoké krytí opravnými položkami – to jsou hlavní výhody domácího bankovního sektoru oproti většině evropských zemí. Dle srovnatelné metodiky patřilo Česko ke konci roku 2016 k zemím s nejnižšími hodnotami problémových úvěrů. Za problémový úvěr (úvěr se selháním, non-performing loan, NPL) je považována pohledávka, u níž zpoždění se splácením překročilo 90 dnů, či u níž existují reálné pochybnosti, že bude plně splacena.
- » Kvalita úvěrového portfolia má silnou spojitost s výkonem ekonomiky. Problémové úvěry snižují ziskovost bank, zdražují poskytování úvěrů a váží na sebe vysoké požadavky na kapitál. Tím dále omezují poskytování úvěrů a podvazují hospodářský růst. Evropská komise zdůrazňuje, že problémové úvěry brzdí hospodářský růst nejen v postižených zemích, ale i v celé eurozóně.

ČESKO VE SROVNÁNÍ S EVROPSKÝMI ZEMĚMI

- » Podíl problémových úvěrů v českém úvěrovém portfoliu činil 2,5 %, zatímco průměr EU byl více než dvojnásobný (5,1 %). Nižší podíl problémových úvěrů v celém portfoliu mělo oproti Česku v závěru roku 2016 pouze 5 evropských zemí: Švédsko, Lucembursko, Estonsko, Finsko a UK.
- » Objem problémových úvěrů na 1 obyvatele ve výši 0,2 tis. EUR byl v Česku dokonce desetinásobně nižší než evropský průměr – na jednoho obyvatele EU připadaly více než 2 tisíce EUR problémových úvěrů ve srovnání s 0,2 tisíc EUR připadajících na jednoho Čecha. Evropské prvenství drží v tomto ukazateli Česko společně s Polskem a Rumunskem. Nad hranici 1 tisíce EUR problémových úvěrů na obyvatele se dostalo 16 evropských zemí.
- » Další výhodou českých úvěrů je vysoké pokrytí problémových úvěrů opravnými položkami (tzv. coverage ratio) ve výši 63 %, zatímco

průměrná evropská hodnota činí jen 45 %. Krytí problémových úvěrů opravnými položkami je v Česku vyšší než v první pěti zemích, které jej předstihly v ukazateli podílu problémových úvěrů – ve Švédsku, Finsku a Spojeném království mají opravnými položkami krytých pouze 29 %, resp. 30 % problémových úvěrů.

- » Nízké hodnoty objemu i podílu problémových úvěrů v kombinaci s vysokým krytím těchto úvěrů opravnými položkami staví kvalitu úvěrového portfolia v Česku na evropskou špici. Dobrá kvalita úvěrového portfolia je hlavním důvodem toho, že české banky byly schopny generovat zisk i v roce 2016 navzdory stále přísnější regulaci a rostoucí konkurenci ze strany technologických společností.

JAKÝ BUDE ROK 2017?

- » Rok 2017 bude ve znamení ještě přísnější regulace a makroobezřetnostní politiky, které přitvrzují natolik, že banky budou mít v důsledku plnění kapitálových požadavků stále omezenější prostor k úvěrování ekonomiky.
- » Od počátku roku 2017 musí banky nově tvořit proticyklickou kapitálovou rezervu ve výši 0,5 % z celkového objemu rizikově vážených aktiv. Od ledna 2017 platí pro některé systémově významné banky vyšší sazby kapitálové rezervy ke krytí systémového rizika.
- » Po téměř půlroční platnosti zákona o spotřebitelském úvěru přicházejí průběžně další zpřísnující doporučení pro poskytování hypoték. Od dubna 2017 musí mít 85 % nových zájemců o úvěr naspořeno minimálně 20 % vlastních prostředků s tím, že pouhým 15 % nových žadatelů bude poskytnuta hypotéka s ukazatelem LTV v intervalu 80 - 90 %. V souhrnu jde o celou řadu nových opatření, jejichž celkový efekt pravděpodobně povede k mírnému zpomalení růstu úvěrů v roce 2017.

TABULKA: ABSOLUTNÍ A RELATIVNÍ UKAZATELE PROBLÉMOVÝCH ÚVĚRŮ V EU

ZEMĚ	PODÍL PROBLÉMOVÝCH ÚVĚRŮ, NPL (V %)	KRYTÍ NPL REZERVAMI (V %)	OBJEM NPL (V MLD. EUR)	VÝŠE NPL NA 1 OBYV. (V TIS. EUR)
Švédsko	1	29	11	1,1
Lucembursko	1,1	45	2	3,5
Estonsko	1,3	32	n.a.	n.a.
Finsko	1,6	30	4	0,7
Spojené království	1,9	30	91	1,4
Česká republika	2,5	63	2	0,2
Německo	2,5	37	68	0,8
Nizozemí	2,5	35	45	2,7
Dánsko	3,1	30	20	3,5
Belgie	3,2	44	21	1,9
Litva	3,2	29	n.a.	n.a.
Francie	3,7	52	148	2,2
Lotyšsko	3,8	30	1	0,5
Slovensko	4,2	55	2	0,4
Malta	4,4	36	1	2,3
Rakousko	5,3	55	25	2,9
Španělsko	5,7	44	141	3,0
Polsko	6,1	59	7	0,2
Rumunsko	10,1	66	3	0,2
Chorvatsko	10,1	63	3	0,7
Maďarsko	11,5	64	6	0,6
Bulharsko	12,5	58	2	0,3
Irsko	13,6	35	33	7
Slovinsko	14,4	64	3	1,5
Itálie	15,3	49	276	4,5
Portugalsko	19,5	44	41	4
Kypr	44,8	40	21	24,8
Řecko	45,9	48	115	10,7
EU	5,1	45	1092	2,1

ZDROJ: EBA, ECB